

VILKOVSKI RIBIČI

Tam kjer se Donava razliva po treh rokavih in v velikem zavodu hiti topla in motna proti Črnemu morju, stoji Vilko, naselje na naplavinah. Vilko ima okrog osem tisoč prebivalcev, samih ruskih starovercev in Ukrajincev, ki so se že davno naselili tod. Vsi so ribiči. Vilko je razrito z jarki in prekopji, ki jih imenujejo "jerike". Po teh jarkih plavajo čolni in jadrnice. S čolnom lahko obiščeš sleherni domačiji in se celo zapelješ na dvorišče.

Med tednom v Vilkovem težko najdeš ribiča. Na morju je s svojimi mrežami in se vrne domov šele v soboto pod večer, da se umije v topli kopeli, menda perilo in se v nedeljo sprehodi. Ob delavnikih le redko kdaj privesla po jarku, mimo plotov, pod nizkim vejevjem, a tedaj je čoln poln različnih školjk, nabranih v plitkem morju, ali sočne zelene trave, ki je bila sveže pokošena na Kudinovskih ali Potapovskih naplavinah. Tu pa tam pač mora ribič poskrbeti za krmo kravam, s školjkami pa utrjuje podkletje, da v hišo ne vdira vlaga.

Ko pride ribič čez nedeljo domov, ga imajo za častnega gosta. V ponedeljek ob razsvitku pa že spet pohiti za teden dni na morje. S seboj vzame dva velika hleba in zalogo soli, čebule, ješprenja in vžigalic. Vse breme domačega gospodarstva je na ženskih ramenih.

Hišice, zgrajene iz rečne ilovice, pomešane z rogoznico ali slamo, so snažne, lepo pobeljene, pokrite z opeko, bolj poredkoma s šašjem. Gosto jih obdaja sadno drevje. Kar prijetno je po domačijah, v senci obilnega drevja, ki raste okrog hišnega dvorišča in vzdolž prekopov. Vsako soboto zvečer priplo-

vejo tam od morja, izza otokov, ribiške jadrnice, lepo po vrsti druga za drugo. Čimbolj se nagiba sonce k zatonu, več in več jih je na Donavi in vedno bolj živahno je v Vilkovem. Ko snamejo jadra in zložijo vesla, izginejo jadrnice v jarkih. Potem razbesijo ribiči mreže, iz dimnikov pa se vije dušec dim gorečega šašlja, s katerim hitijo žene pripravljati svojim možem toplo kopel. V čisto večerno ozračje se oglašajo med temnimi sadovnjaki glasna pesem. Ribiči se vračajo zamazani, trudni, zamašeni s smolo in ribami. V nedeljo pa se pokažejo na cesti v polstenih ali slamatih klobukih in v praznem oblaku.

Ribiči žive in delajo na morju v brigadah. Na steptanih tleh pred svojimi gajbicami si pripravljajo obed. Tu tudi pripravljajo vse potrebno, kar terjajo poklic, smolijo čolne in sušijo mreže. Kadar povlečejo mreže iz morja, se lahko nagledaš vsakovrstnih, prečudnih rib. Kdaj pa kdaj ulove tudi morskega psa in nam povedo, kako je takšna zverina nekemu ribiču odsekala prst, zgolj z zamahom svojega koščenege repa in je siromak potem umrl. Zvečer nas vilkovski ribiči lepo pogostijo z imenitno juho, skuhano na žarečem oglju.

Dvakrat dnevno obiskujejo ribiče motorne ladjice od tovarne za predelavo rib in pobirajo plen pri vseh brigadah. Plen je raznovrsten. Nekateri ribiči se specializirajo na posamezne vrste, drugi pa love vse, kar jim pride v mrežo. Na Belgorodskem kanalu stoji na obeh bregovih bela poslopja vilkovske tovarne za predelavo rib. Tu vrvi življenje od jutra do večera. Vrata so vsepovsod odprta na stečaj in iz dvoran prihaja vonj

po ribah. V enem izmed teh poslopj je velika hladilnica, v kateri spravljajo v kodunje po dve sto kilogramov mesovja belug. V drugem oddelku spravljajo slane ribe v sočce. Po kanalu vrvi čolnov s slamo in šašjem. Veslajo na pol nagi dečki in čvrsta dekleta. Na levi in desni strani pristanišča stoji motorne ladjice, prenapolnjene z ribami.

Eni so pripeljali sveži plen,

drugi odvožajo soščke slanirib in velike zaboje mesovja v Izmail, Dnjestrovski Belgorod, Odeso — na tovarne kolodvore, odkoder potujejo črnomoorske ribolovce vseh črnomoorskih in azovskih pristanišč. Star pomorščak je, boril se je proti belim na Volgi, potem je več let živel v Moskvi. Živahno govori o novem vilkovskem pristanišču. Po njegovi sodbi je treba nekatere prekopati kakih dve sto metrov

kanala in že bo Črno morje povezano z glavnim rokavom Donave, nakar se ne bo več treba ljudem pentljati po tehle voljih in jarkih, ki jih je "vrag vedel koliko!" To se bo zgodilo.

Vilko, v katerem je vse od majhnega do velikega v službi ribištva, bodi že z lovom samim ali s pletenjem mrež ali z odvažanjem plena, je ohranilo starinsko govorico v vsej svoji lepoti, pristno, kakor so jo bili prinesli semkaj pradedje in babice današnjih ribičev. Vilko je ljubezniv kraj s svojimi prijaznimi domačijami, gostimi zelenimi vrtovi, še zlasti pa s svojimi nenavadnimi ulicami, kjer so namesto cest jarki, namesto pločnikov pa leseni škripajoči mostiči. A ko se sprehodiš po teh mostičkih in se navadiš tukajšnjega življenja, šele prav spoznaš, kako trudapolno je življenje vilkovskih ribičev. Zanašati se morajo v glavnem le na svoje čvrste roke. Usoda in uspeh vilkovskega ribiča sta navezana na vesla in na jadra iz

domače tkanine. Mreže so še izdelane po starinskem načinu in vilkovski ribiči lovijo prav za prav le s polovičnim uspehom, ne še v vsem organiziranem zamahu. Ko spoznaš vse to, bolj razumeš poudarek Filipa Filimonoviča in sprevidiš, da bo treba čimprej izkopati tisti kanal. Po prizadevanju tovarne za predelavo rib bodo v Vilkovem uredili postajo za ribiške motorne ladjice, ribiče oskrbovali z novimi mrežami in zgradili novo hladilnico.

Vilkovski ribiči, ki so dolgo pripadali Romuniji, so v domovinski vojni sprejeli sovjetsko oblast z vsem srcem, z odkritim veseljem. Domovina je prišla k njim. In kadar krajevni organizatorji razlagajo načrt stalinške petletke in vse tisto, kar bo nastalo novega v ukrajinski republiki in tudi v Vilkovem, jih je sam sluh. Tedaj vidijo ribiči pred seboj novo tovarno, nova pristanišča, globoke jarke, motorke, zadržne ustanove in še marsikaj drugega.

"Slovenski Vestnik"

Mi dejamo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.

za vašo kuhinjo sanj . . .

Daystrome Dinette

Vrhnji del mize je iz laminirane plastike z posebnim barvnim učinkom . . . zavrača toploto, alkohol, okršnje, praske, kisik in madeže. Raztegne se na 39"x54" ko se doda 12" desko. Udobni stoli so prevlečeni z Durand plastikom, ki ne absorbira . . . se lepo podajo z vrhom mize v sivi, modri, rumeni ali rdeči barvi. Je močno zgrajeno vse skozi, ter je to v resnici zelo dober nakup!

94.95

- miza s desko v sredi, ki se raztegne
- 4 stoli

za boljšo kuho, za boljšo postrežbo . . .

je Revere Ware

6-cup Percolator 7.60

10" Covered French Skillet 6.30
12" Covered French Skillet 8.25

Whistling Tea Kettle 4.95

Tajnost uspeha "Revere" posode je debel bakren del spodaj, ki prepreči, da se le v enem kraju segreje in pokvari jed ko se pripali. Svetlikajoč "stainless steel," ki se skoro ne uniči . . . zato je ekonomično za kupiti. Prihrani čas, prihrani kurjavo, prihrani maščobe . . . in ima natančno balancirane, trdne ročaje iz hladnega "bakelite."

PETO NADSTROPJE . . . ŽELEZNINA

Akt številka 131. vsebuje nekoliko zločinov "imenovanega Nikole" in je na hrbtu akta, ki je v tej zadevi obenem poslednji, zapisano: "Dvigniti za vedno roke od mojega sina in staviti vso to zadevo med akte, ker tu ni več kaj početi."

Lejte, tak je to svehjenj aktov, najdebelejši v arhivu pokojnega Serafima Popovića.

Poslednja številka v delovodnem protokolu, s katerim je prišlo do smrti, je številka 196., vendar je očitno, da je poslednjih deset ali petnajst številki zapisoval v vedno večjih in večjih razdobjih. Tako je bila številka 191. vpisana dne 4. marca, številka 192. dne 11. marca, številka 193. dne 27. marca, številka 194. dne 9. aprila, številka

195. dne 16. aprila in številka 196. dne 2. maja.

Številka 193. se glasi: "Zjutraj je pristopila Kata in mi sporočila, da je kanarček poginil. Bog mu daj večni mir!" Na hrbtu akta pa je odluk: "Naročeno Kati, da mrtvega kanarčka pokoplje na vrtu, ne pa, da bi ga vrgla mačku."

Številka 194. se glasi: "Ker se danes zelo slabo počutim in ker mi vsa zdravila, ki mi jih je dolejš pripravljala Kata, nič prida ne pomagajo.—odrejam po nasvetu Kate, da pokličem zdravnika." Na hrbtu tega akta je zapisano: "Nabaviti lek po zdravniškem receptu in držati se točno njegovih predpisov."

Številka 195. se glasi: "Ker je danes natanko sedem let, odkar

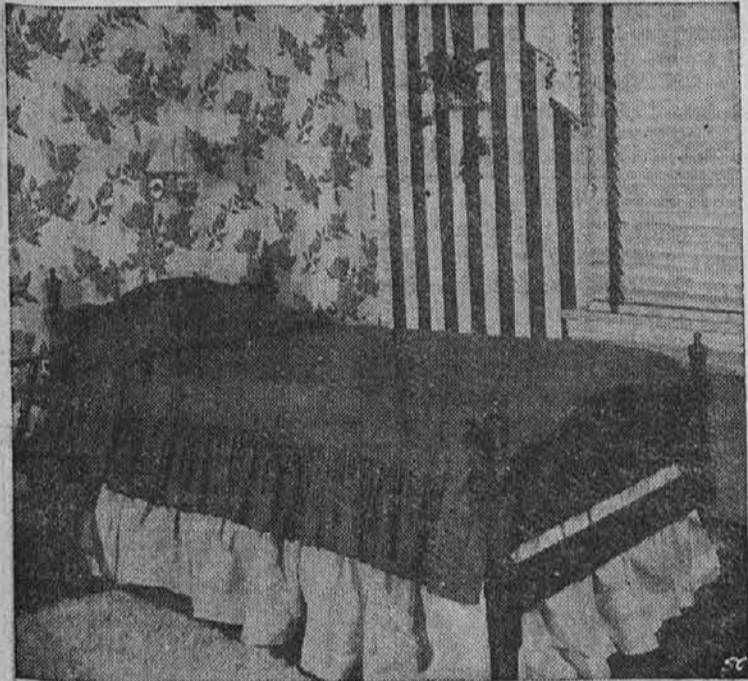
je umrla moja dobra žena Marija, je treba izročiti Kati sedem grošev, da prižge svečo na grobu in pokliče duhovnika, ki bo okadil grob." Na hrbtu tega akta je zapisano: "Izvršeno. Med akte."

A akt številka 196. se glasi: "Danes je pristopila Kata in mi izjavila, da ji moja bolezen ni vseh ter da bi kazalo poklicati zdravniški sosvet. Čeprav nasprotujem, vendar uvidevši, da so Katini razlogi do neke mere upravičeni,—odločam, da se za popoldne ob štirih skliče zdravniški sosvet."

In to je bil obenem poslednji akt pokojnega Serafima Popovića,—številka 196. pa je poslednja v njegovem delovodnem zapisku.

(Dalje prihodnjič: Moj bistri otrok).

Florals and Stripes For Smart Effects

A bedroom should bear the stamp of its occupant, and the junior miss will want a room that suits her own feminine fancy. A cheerful and inviting bedroom, one that will inspire pride and merit sufficient care and attention, can be very simply achieved. In the room shown, the solid colored bedspread stands out strikingly against patterned walls. Two wall papers have been combined for a different and dramatic look—a large floral design in contrast to trim, bold stripes gives the room real distinction. Wide ruffles on the spread, a thick matted scatter rug, a delicate arrangement of hanging ivy, are all in keeping with a love of glamour in interior decoration. This is a room to be lived in and enjoyed. It will prove popular with the homemaker as well as being a boon to its young occupant. And its smart slightly tailored appearance will be a constant source of pleasure. Bedroom decorative schemes should be designed to suit the individual taste. The wide and interesting selection of wall papers available today (especially during March which is Wall Paper Style Month) make it an easy task to do a custom-made redecorating job for every one of your rooms.

BRANISLAV NUŠIČ:

IZBRANE ČRTICE

POKOJNI SERAFIM POPOVIČ

(Nadaljevanje)

Akt številka 111. se glasi: "Danes je pristopila Kata in izjavila, da se je večeraj popoldne, ko je ona umivala okna, moj sin Nikola vtihotalpil v kuhinjo, potegnil njen kovček izpod postelje, ga nasilno odprl in iz njega ukradel srečko, ki si jo je bila Kata kupila z lastnim prihrankom, in jo za osem dinarjev prodal trafikantu Avramu." Na hrbtu akta je zapisano: "Spričo-

tega, da Kata ni pristojna, da bi trpela zaradi malopridnosti mojega sina, se odkupi srečka od trafikanta Avrama s pripombo, da se srečka izroči meni v varstvo, ne pa, da bi jo še nadalje hranila po zabojih, v katere je lahko vdreti."

Iz akta številka 129. vidimo, da je "imenovani Nikola" ukradel s podstrešja Serafimovo zimsko suknjo in jo prodal, del nar pa zapil.

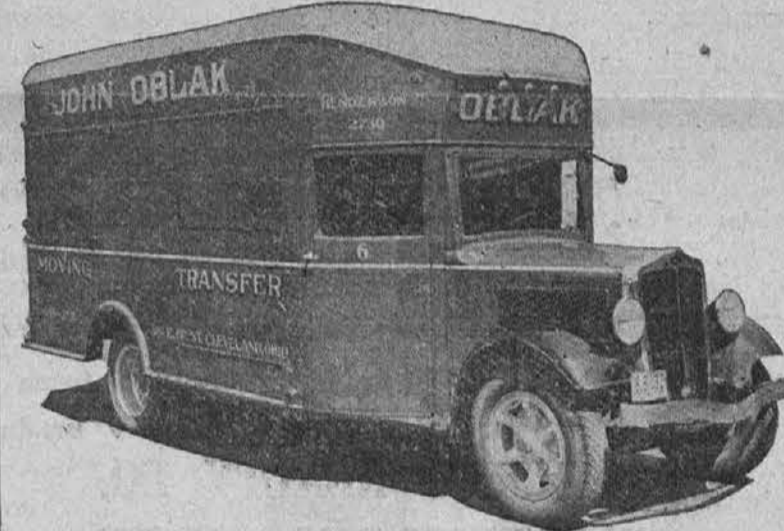
ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite: ENdicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St. HE 2730

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

prikljubljene povesti

